

Isten és a bűnösök.

Visszaértek a temetőbe. Az Ember a padon ült ismét a sír előtt, a Halál pedig a márványkőhöz támaszkodott.

Meggyőztél engem arról, — beszélt tovább kissé fáradtan az Ember, — hogy eddig céloimat tévesztve éltem. Amíg nem éreztem mást magamban, mint a testem, addig csak arra törekedtem, hogy azt az időt, amíg tart életem, minél kevesebb fájdalommal és minél kellemesebben leéljem.

Nyugalmat azonban nem találtál, — szólt közbe a Halál.

Most azonban, hogy legalább egy dolgot a te szeméddel látok, — tudom a lelkemet, megértem, hogy az egész földi élet csak átmenet. Világos előttem, hogy az ember olyan, mint a dió. Az embernek a földi élete nem más, mint a dió története, amíg a zöld burokban kifejlődik. Látál-e már te zöld diót, — kérdezte az Ember a Haláltól.

Láttam, — felelt mosolyogva a Halál. Mondd csak tovább.

Sokszor kettévágtam az egészen fiatal, zöld diót. Zseb-késsel könnyen ketté vágható. Csodálkoztam ezen mindig, hogy milyen különös is az, hogy az a sokszor törhetetlenül kemény héju dió fejletlen korában olyan gyenge és valami vizsínú kocsonyás anyaggal van tele. Abból lesz később a dió bele. De most oly folyékony, hogy ha nem tartaná kívülről össze a zöld héja, az egész dió könnyen széjjel folyna.

És mit akarsz mindebből kihozni, — kérdezte titokzatos mosollyal a Halál?

Azt, hogy ilyen lehet a viszony az ember lelke és teste között. Amíg a Lélek gyenge és fejletlen, addig a lélek őrizője, összetartója a test. Mikor aztán erős, önálló lett a Lélek az emberben, mint a dió a zöld burok bensejében, akkor meghasad a burok és . . .

Meghal a test és elhagyja a testet a Lélek, — ezt akartad mondani ugye, — kérdezte a Halál.

Igen.

Végre, most már te is a Halál szemüvegén át látod a világot. S amíg ezt mondta a Halál, az arcán az öröm sugárzott. — Meglátod most már a dióban is a lelket. És a diófa gyümölcse is a Lélekről beszél neked. — Vilá-

gosan látod ugye, hogy nem a zöld burok a dió, — és megérted, hogy nem a test az ember. A zöld burok csak segítő eszköz a dió megéréséhez, kifejlődéséhez. A test is csak segítő eszköz a Lélek kifejlődéséhez.

És látom főleg, — toldotta hozzá még az Ember, — hogy a dióért van az egész fa, nem a zöld burokért.

Tehát a dióra kell nagyon vigyázni, különösen addig, — folytatta a Halál, — amíg a dió a burokban gyenge. Amikor kiépül már benn a kemény héja, akkor már nem kell félni többé, akkor erős már és meg tudja magát védeni. De addig nagyon kell óvni és vigyázni reá, mert a diónak — mint a léleknek is, — sok az ellensége és sok veszedelem fenyegeti.

Mi?

A féreg, mely ha belerágja magát a dióba, az egész bensejét elpusztítja.

És mi ez a Lélekben? . . .

A bűn. Ha betelepszik a Lélekbe, — elsorvasztja, mielőtt egészséges, ép és boldog lélekké lehetne. Elpusztítja.

Még más veszedelem van-e? . . .

Igen. A vihar, vagy egy kéz, amely a diót éretlenül leszakítja a fáról. Tehát elszakítja a diót az életét fenntartó, tápláló anyjától és meghal a dió fejletlenül.

Mi ez a Lélekre nézve? . . .

Ha valami félelem, vagy kételkedés elszakítja az embert az Istentől. Mert Istennek Lelke és az embernek lelke egymáshoz vannak kapcsolva, mint a gyümölcs a fához. Az Istennek Lelke egy mérhetetlen nagy fa és az embernek a lelke egy kis gyümölcs rajta. Istennek lelkéből táplálkozik az emberi lélek. A hit tartja össze a kettőt . . .

De hiszen sokan az emberek között nem hisznek Istenben? — kiáltott közbe az Ember.

Ne hidd azt, — folytatta nyugalommal a Halál. Minden ember hisz öntudatlanul. Mert nézzük csak, — ma estére te is haza akarsz innen menni ugye?

Igen.

És hazaérsz? . . Tudod biztosan? . .

Nem tudom, — de hiszem.

Persze, hogy hiszed, annyira hiszed, hogy el mersz indulni innen. Sőt hiszed, hogy holnap is lesz még a Földön életed, mert terveket készítesz holnapra, pedig vajjon megéred-e még a holnapot? . .

Ki tudhatná azt, — de én hiszem.

Látod, még a leghitetlenebb is a hitből él. Akkor is, ha Istent megtagadja. Igaz, hogy ez az öntudatlan hit, az ember lelkének semmit nem ér. A hitnek tudatosnak kell lennie. Mert ha nincs erős tudatos hite az embernek, akkor valami nagy veszélyben vagy nyomoruságban vagy halálfélelemben elszakad Istentől egészen. Az pedig olyan végzetes, mint mikor a diót leszakítja a vihar keze.

Sohasem gondoltam volna, hogy ennyi veszedelemnek van a Földön egy lélek kiteve. És mi óv meg ez ellen?

A Hit.

Ezek külső ellenségek. De belül is van veszedelem, magában az ember lelkében.

Ijedten kérdezte az Ember, — mondd mi az?

Ha nagyobbak képzele magát az ember és többnek, mint amennyi a valóságban. Mintha a dió olyan nagynak képzelné magát, mint a mekkorának a burokkal együtt látszik.

Pedig mennyien tévesztik magukat össze a külsejükkel!

Pedig, ha lemérjük mindenkinek a lelkét, a lelke erőit, nemcsak az értelmét, hanem a jóságát, igazi bátorságát, szépségét, hitét, akkor látnánk meg, hogy mennyivel kisebb annál, amennyit mutat.

Mi véd meg ez ellen a beképzelés ellen?

Az Alázatosság.

Mondd tovább. Mert amint ezekről beszélsz Halál, rájövök arra, hogy mennyi ember lelkét megfojtják ezek a tulajdonságok.

De még mennyi veszedelem ólálkodik a Lélekre!

Mondd el azokat is nekem.

Majd később. Előbb intézzük el az eddigieket.

Jó. A bűnt mondottad legelőször. De mi a bűn? . . .

A legtöbb ember azt állítja magáról, hogy ő nem is bűnös. Ne haragudj érte, ha most magamra is kérdek valamit. Mióta magamat tudom, én senkinek rosszat akarattal nem tettem. Kötelességeimet mindig pontosan teljesítettem, rendetlen életet sem éltem . . .

Szóval rendes életű ember voltál.

Igen. — Mi bűnöm van, vagy lehet hát nekem?

Ha valóban így van, — akkor semmi. — Legfeljebb . . . annyi, mint annak a gyermeknek, aki szülei házában él, lakik. Mindennap felkel és lefekszik meleg szobában, puha

ágyban, amit szülei adnak természetesen neki. Szülei asztalánál étkeznek, — de a gyermek soha szóba sem áll velük. Érte dolgozik apja, anyja, — de a gyermek őket még egy köszönésre sem méltatja. Úgy él mellettük, mintha nem lennének, — de azért mindennap megeszi az ebédjüket. Nos, hogy ítéled meg? . . .

Piros lett a haragtól az Embernek az arca. Hálátlan rossz kölyök, — tört ki a harag belőle. Nem érdemes törődni sem vele, ha ennyi gőg, lenézés van a lelkében azokkal szemben, akik érte élnek és fáradnak.

Ez a gyermek te vagy, — suhogott a Halál szava az Emberhez.

Én, — kiáltott az Ember, ez nem igaz! Mindig tiszteltem, szerettem szüleimet.

Isten a te igazi szülőd, Teremtő Atyád, — csapott az Emberre a Halál hangja. Az Ő lakásában élsz . . . a Földön. Gondoltál-e eddig úgy Reá, mint aki láthatatlanul veled él. Melletted jár, gondoskodik rólad . . . életet, kenyeret a Földön lakóknak Ő ad! Megköszönöd-e Neki naponta az ebédet? . . . Gondolsz-e Reá naponta? . . . Úgy élsz Isten lakásában, mintha egyedül élnél. És mikor méltatod egy szóra?! . . . Mondd hát nem bűnöd ez?!

Az Ember megsemmisülten rebegette: De igen.

És ezeken kívül, — soha nem hazudtál gyermekkorodban félelemből, emberkorodban pedig udvariasságból, vagy érdekből? . . .

De igen.

És ha még összehasonlitanád magad az „Égi Mintával“, Istennek Fiával, hogyha belenéznel néha abba a csodás tükörbe, az Ő evangéliumába és az Ő egész jóságos, tiszta lelke mellett látnád a magadét, akkor rémülnél meg attól, hogy mi is lesz veled, hiszen a lelked egy roncs, a kezét, a szívét, a lábát, a szemét lerágta a féreg: a bűn . . .

Majdnem sirva kérdezte az Ember: Mondd meg hát mit tegyek? . . .

Hagyd el eddigi életed. Szokásaidat. Mielőtt egy szót is szólana ajakad, vagy tenne valamit a kezéd, — gondolj arra, hogy melletted áll Isten és látja és hallja . . .

De a régi vétkeimmel mi lesz?

Ha megbánod, megsíratod, hogy valaha olyan gyenge voltál, hogy legyűrtek a vétkek és többé magadhoz nem fogadod őket, — Isten eltöröli.

Olyan könnyen?

Igen. Nem olvastad izenetét: „Ha egy embernek 100 juha van és egyet azok közül elveszt, nem hagyja-e ott a pusztában a 99-et és nem megy az elveszett után, míg nem megtalálja azt? És ha megtalálta, felveti az ő vállára örülvén. És haza menvén egybehívja barátait és szomszédait mondván nekik: Örvendeztetek én velem, mert megtaláltam az én juhomat, amely elveszett vala. Mondom néktek ily módon nagyobb öröm lesz a Mennyben egy megtérő bűnösön, mint 99 igaz emberen, akinek nincs szüksége a megtérésre.“

Az ember könnyes szemmel hallgatta és úgy mondta: Milyen jó is tud lenni az Isten. Miért szereti ilyen nagyon a bűnösöket? . . .

A Halál meghatódottan felelte: Mert ez a megváltás munkája.

Mennyi olyan bűn van minden ember életében, amelyért nem kapott büntetést. Pedig Isten látta és tudja a vétkét. Gondolj csak magadra. Olyan tetteidre, amelyeket csak te tudsz, — meg Isten. És nem büntetett semmivel érte. Mert szeret és várja, hogy ennyi jóságra felébred benned a bűnbánat. Ez is a Lélek törvénye. Ha jó valaki hozzánk, azt mi szeretjük. Ha a bűnödre, amelyért büntetésre számíatsz, — szeretetet kapsz, ugye megtelik a szíved szeretettel az iránt, aki a saját szívében már előre felmentett téged azzal, hogy továbbra is szeret. Te rossz vagy és Ő szeret. Így érthető meg az, hogy a Földön is sokszor jobban megy a dolga annak, aki kevésbé törődik az Úr dolgaival, — de ne félj, Isten munkálkodik körülötte. Őnti a jóságát arra az emberre, hogy egyszer ébredjen, eszméljen fel az Úr jóságára. Mikor aztán ráébredt egy ember arra, hogy milyen jó hozzá, a rosszhoz az Isten, akkor sírva fakad, — bűnbánó lesz és megtér Istenhez, Annak lábaihoz alázkodik, Aki őt, akármilyen rossz is volt, mintha jó lett volna, szakadatlanul szerette.

Teljesen igaz, amit mondtál Halál. Mert valóban úgy van alkotva a lelkünk, hogy sem az okosság, sem az érvelés nem változtatja meg az érzésvilágunkat, — egyedül a Jóság. Aki jó hozzánk, azt szeretni tudjuk. És aki akkor is szeretett bennünket, mikor mások elkerültek, aki maga volt a hozzánk hajló Jóság akkor, amikor mi reá sem gondoltunk, — azt nagyon halálosan megszeretjük. Ezért szereti

hát az Úr a bűnbánókat, a megtérő bűnösöket, mert a megtérő egész lelkével átfogja az őt szerető Isten lábait. A megtérő lelkét Isten meglátogatja és örökre elfoglalja.

Igy van. Látod ez az egész világ a Földdel együtt, rajta a születés és a meghalás miszteriuma, ez az egész titokzatos és ismeretlen földi élet mind-mind arra való, hogy rajta, hogy benne megtérjünk Istenhez... A pénzzel szemben, amely tárcádban van, közömbös vagy. De ha elvesztesz egy pénzdarabot, — nyugtalanságot okoz. Keresed, siratod, vágyakozol utána, érte... és ha megtalálod, kimondhatatlan nagy az örömed azért, hogy egy veszendőnek indult értéked nem vészett el, — visszakerült. Oly nagy az örömed, hogy elmondod barátaidnak boldogan, hogy egy pénzed elveszni indult, de aztán megkerült. Látod ezért van öröm a Mennyben egy bűnös ember megtérésén... És Isten tudja, hogy semmivel sem tud Maga felé fordítani egy lelket, amikor az már bűnbánó lett, — mint ha szereti...

Elmondok neked egy régi történetet. Mikor még Istennek Fia a Földön járt, élt egy városban egy alacsony természetű ember. Bántotta őt a kicsisége, — nagy szeretett volna lenni. De minthogy senki sem növelheti meg természetét egy arasszal sem, ő is másképen akart nagy lenni. Gazdag leszek, mondotta magának, — akkor híres leszek, nagy leszek. Es bérbe vette annak a városnak az adóit. Tudod úgy, hogy amennyit a város kivetett a város lakósaira, azt ő egy összegben megfizette a városnak... aztán magának behajtotta a népen. Természetes, hogy nem annyit, amennyit ő fizetett, hanem többet. Sokkal többet.

Lehuzta az utolsó ruhát az emberekről az adóbérlő. Vérszopó... ez lett a neve. Ezzel a névvel ijesztették a szülők engedetlen gyermekeiket. Nagy ember lett az adóbérlő, de Isten őrizzen meg az ilyen hírességtől. Gyűlöltek, irtóztak tőle. Elkerülték az utcán még a koldusok is. Az ő koldusai voltak az emberek...

Egyszer csak hire jár a városban annak, hogy jön a város felé a Názáreti... Mindenki látni akarta. Valami megmagyarázhatatlan vágy mozdult meg a meggazdagodott adó és vámszedő lelkében... látni akarta ő is, hogy milyen az, aki szegénységet hirdet és Isten Országába és bűnbánatra hívogat? Milyen lehet a szeme nézése Annak, Aki bár pénztelen szegény, mégis tengernyi népet elsza-

kíthatatlanul Magához tud fűzni? . . . Mindenki tolong. A nagy tolongásban a kistermetű vámszedő semmit sem lát. Mint-hogy azonban a vágy erős volt lelkében, — félretesz minden szégyent és felmászik egy fügefára és széthajtogatva lombjait, nézett a Názáretire.

Azt hitte, hogy észrevétlen marad. Majdnem leesett a fáról, akkorát rándult rémületében, amikor az ő fája alatt megáll Jézus. Szeme a szemébe néz. De milyen szem az! . . . Mint mikor mély kútba néz le az ember és hívja, huzza valami, a titokzatos mélységek felé . . . szívéhez kap a vámszedő. Mintha szívéhez nyúlt volna egy fehér kéz . . . És megszólal szelíden az Istennek Fia: Szállj le a fáról hamar, mert a te házadhoz kell mennem.

Nagy a sürgés-forgás az adóbérlő házában. Ilyen nagy vendéget soha nem látott a háza. Hiszen senki sem tért be hozzá soha . . . Mi történt most vele? A Büntelenség meglátogatja, kitünteti a legbűnösebb lelket. A Szent Igénytelen-ség a Nagyravágyás házába tér be . . . A Jóság felkeresi a Zsarolást, az Önzést és a Kapzsiságot . . .

Az ajtó előtt tolongó tömegeből valaki elkiáltotta magát: Bűnőshöz ment be . . . az adóbérlő hirtelen elsápad. Vajjon égi vendége meghallotta-e? . . . Jaj, ha megtudja az ő retentő hírét, amit a kis gyermektől az aggastyánig mindenki ismer a városban, ha megtudja, hogy milyen nagy bűnei vannak, akkor megvetéssel elmegy tőle . . . a bűnei miatt! — Jaj, miért is vannak bűneim . . . ha most miattuk elhagyja házamat az Istennek Fia? . . . Nem! — Inkább a bűneimtől válok el, csak Ő ne hagyjon el. Elszakadok a vétkeimtől . . . és térdre esik az Isten Fia előtt az adóbérlő, sirva. Zokogva mondja: Uram, én nem akarok többé átkozott lenni és megvetett lenni. Én jó akarok lenni. Te jó voltál hozzám és arra méltattál, hogy barátságba lépjél velem . . . velem, akít mindenki elkerült az utcákon, a tereken. Bűneim miatt ne vess meg, inkább kiszakítom szívemből a bűneimet és minden vagyonomnak felét a szegényeknek adom. És ha valakitől valamit erőszakkal vettem el, négyszer annyit adok a helyébe . . . Szájtátva néztek az emberek az adószedőre . . . — Ez lenne a vérszopó? . . . Hiszen ez egy áldott, jó ember . . . Csend hullott rájuk és kimondhatatlan nagy öröm mosolygott a csendben, a földön az emberek szívében és a Mennyben, ahol nagy öröm van egy bűnös ember megtérésén.

Mert látod, — fejezte be a Halál a történetet, — nem a bűnt szeretik az Égiek az emberekben, hanem a megtérést.

De szép volt, — sóhajtotta az Ember.

Jól mondod, hogy szép, — szólt újra a Halál, — mert csodás az Úrnak minden munkája, a nagyszerű teremtés, a különös világ-igazgatás, de a legelbűvölőbb szépségű az, amikor addig szeret jóságával egy embert, amíg a rosszból — jó lesz. Ez a legszebb.

Hit.

Milyen megnyugtató, hogy az Isten ilyen jó, hogy Isten mindig jó . . . Ezért lehet Benne hinni, bízni, — áradott az Ember a Halál szavaira.

Csakis Benne lehet bízni. De ez még nem hit. Itt ülsz a padon a tavaszi napfényben, nincs gondod, semmi veszély nem fenyeget és tele van a lelked boldog nyugalommal, mert tudod, hogy Isten mindig, mindenkihez jó. Az Úr jósága betölti szívedet, de ha veszélybe kerülne életed . . . amikor úgy érzed, hogy elhagyott, hogy magadra hagyott az Úr, akkor is hinni Istenben, segítségében, könyörülő jóságában . . . akkor nehéz hinni. De az a valóságos Hit. Tudsz-e így hinni? . . .

Nem voltam még halálos veszélyben, de remegek arra gondolni, hogy ha egyszer veszélybe kerülnék és nem tudnék hinni . . .

Mert a Hit nem elmélet, — vágott az Ember szavaiba komoly arccal a Halál. Ha lelkedben van, megment, mert Istent hívja segítségére a Hit. Isten pedig mindennek Ura, Neki semmi sem lehetetlen. Így higgy Istenben. Hallgasd meg ezt a régi történetet.

Egy öreg tengerész csodásan menekült meg egyszer vitorlás hajójával, amelynek parancsnoka volt. Braziliából kávérakományokat szokott hozni. Egy alkalommal jól megpakodva útban voltak hazafelé. Szerencsésen indultak, kedvező szél dagasztotta vitorláikat s már tizedik napja nyílt tengeren jártak. Egyszerre borzasztó ciklon szakadt rájuk. A legszörnyűbb viharok egyike. A tengert fenekestől felforgatta s olyan örvényt kavart, amelynek szédítően sebes

sodra tajtékká verte a hullámokat. A hajó fő árbócát a ciklon derékban kettétörte. Leszaggatta a hajó párkányzatát. Összeroncsolta a kormányt és ami a legborzasztóbb a hajósokra nézve, összetörte mind a két delejtűt is. Kibeszélhetetlenül kétségbeejtő volt a helyzetük. Árbóc és iránytű nélkül egy vitorláshajón . . . csak bolyongtak, dobálódva ismeretlen vizeken. Nem tudták, merre vannak, mert nem volt iránytű. Nem tudtak haladni, mert a fővitorlát tartó árbóc ketté volt törve . . . Csak teltek a napok és célhoz még sem jutottak. Aztán fogyni kezdett az ivóvizük és az ennivalójuk . . . és amint ezek fogytak, úgy nőtt a kétségbeesésük. Étlen-szomjan álltak szemben a halállal fenyegető vadúl tomboló hullámokkal.

Egyedül a parancsnokot nem tudta megtörni az éhség és a veszedelem. Valami nem földi hittel járt emberei között és mindegyre ezt mondta: ne féljeteK . . . higjeteK . . . Istenben, Jézusban.

Az Ember közbe sóhajtott: Istenem, — milyen nagy szó volt ez ott, abban a kilátástalan helyzetben . . . hogy még történhetik velük valami csoda, hogy megmenekülhetnek és hazajuthatnak . . .

Igen, ilyenkor átvilágított lelkükben a parancsnokuk megdönthetetlen hite, — de akkor jött egy újabb hullám, végigseperte a fedélzetet és akkor felrezzentette lelküket a borzasztó valóság a hit boldog álmodozásából . . . a hullámok újabb támadást intéztek a hajó ellen . . . a hajón levők lelke pillanatok alatt otthon járt, — otthon, a biztos szárazföldön, ahol szerető szívvel imádkoznak értük s várják haza őket: anya, gyermek, vagy menyasszony és ők nem mehetnek már többé innen haza soha . . . Könny csorgott szemükből arcukra. Óreg parancsnokuk is sajnálta őket, könnyes szemmel állt ő is az összetört kormány mellett, de hite nem hagyta el. Rendíthetetlen meggyőződéssel mondotta: Ne féljeteK, higjeteK Jézusban, Istenben . . . Velünk vannak Ők is . . . a hajón vannak: Jézus és az Isten . . .

A hajósok biztosan erőre kaptak, — szólt a Halál szavába az Ember, — hiszen roppant megnyugtató lehetett az a biztos tudat, hogy a hajón van az Isten?

De egy újabb hullám, minden eddiginél nagyobb, elsodorta a tengerészek szívéből a hitet, amint átcsapott a hajón. Ami még ép volt a hajón, azt letördelte . . .

a tengerészek erőfőn kézzel kapaszkodnak a hajóroncsba, mialatt lelkük egy utolsó könnyes gondolattal elbúcsúzik az édes otthontól . . . Itt már vége mindennek.

Csak a hajó ősz parancsnoka hisz még most is és biztatja hittel: Itt van Isten is, Jézus is . . . ne féljeteK . . . és amíg ezt mondja, hívő szívvel nézi a látóhatárt és várja Istennek és Fiának segítségét . . . egyszerre felkődlik valami szemei előtt. — Valami, ami nem mozdúl, ami nem hánykolódik . . . nem tudja még, hogy mi az, de hisz tovább . . . a hajóroncs úszik tovább a hullámokon és a huszonharmadik nap alkonyatán egy kis szigethez ütődik. Megmentette Isten őket, — a Benne hívőket . . . Isten, aki mindenütt van a világon.

Hogy lehetne így hinni? — kérdezte égő vággyal az Ember.

Gondolj arra a Lélekre, akit a Földön úgy szólítottál: anyám. Miért hittél neki, miért bíztál benne? Kisgyermekkorodban, amikor nem ismerted, hogy milyen asszony, mégis az őlébe bújtál hittel, bizalommal . . . hogyan hihettél egy ismeretlen léleknek, — kérdezte viszont a Halál? . . .

Óh az természetes volt, hiszen anyám szeretett! Hihettem benne.

Gondolj hát arra, hogy Az, Aki egy ilyen szerető szívet küldött földi anyádban neked, mennyivel inkább szeret téged. Mennyivel biztosabban hihetsz tehát Istenben . . . Csak elől kell járnia a hitnek. Azt nem mondhatod, hogy tegye meg előbb Isten a csodát veled és azután lesz hited. . . Előbb kell hinned Istenben, mert a Hít az a csoda erő, amely, — ha nincs más körülötled, csak egy fűszál vagy egy falevél, azokból is elő tudja hívni segítségedre neked, a fűszálban és a falevélben is jelen levő Istent.

Hinni, — merengett maga elé az Ember, — hogy Isten velünk van és segít . . . melyen nehéz ebben sokszor hinni. Olyankor, amikor nincs kenyér, ruha is kellene és meleg szoba. Hány ember lelkében megölte a kenyér miatti gond, az Istenben való hitet?

Az nem igaz. Ha van Hite a Léleknek, a Hítet semmi sem semmisítheti meg. A Hiten keresztül beszél a Lélek Istennel. Ha van az Úrban Hited, akkor tudod, hogy nem a testedért jöttél a Földre, sem a kenyérért . . . nem azért lettél ember, hogy legyen, aki a kenyeret megegye vagy a ruhákat legyen, aki elviselje, hanem egyes-egyedül a

lelkedért jöttél... a test és a kenyér vannak a Lélekért. A Lélek pedig az Isten világa, az Isten országa az emberben. Ezt keresd először, ezzel foglalkozzál... az Isten országát keresd, a Lelket és annak igazságát: az Isten Szeretetét... akkor a többi dolgok, a kenyér, a ruha mind megadatnak neked.

De a kenyér és a ruha és télen a meleg szoba a legelső és legfontosabb életszükségletek, — aggodalmaskodott az ember. Éhesen nem tud az ember Istenhez imádkozni és hideg szobában nem lehet Istent szeretni...

Nem értetted meg, amit az előbb mondtam. A testért van a kenyér. A test pedig nem önmagáért van, hanem a Lélekért. Tehát végeredményben minden a Lélekért van, — a test, a ruha, a kenyér... legelső tehát a Lélek és annak dolgai. A Léleknek pedig legelső és legutolsó és egyetlen szükséglete Isten és Isten Országa és az Úr Országának igazsága: a Szeretet... Az előbb magad is beismer- ted, — válaszolt gyorsan a Halál. Legelőször tehát gondoskodj a Lelkedről, gondoskodj a lelked számára Istenben való Hittől... és ezért Isten gondoskodni fog neked, a mindennapi kenyérről... és minden egyébbről.

Azt mondd ezzel, hogy aki Istenben hívő, annak magának nem kell dolgozni a kenyérért, mert úgy küldi neki Isten?... Ki mondja ezt?..

Aki ezeket mondta, Az úgy élt, mint a liliomok a mezőn, amelyek nem fonnak és mégis szép ruhában vannak. Úgy élt, ahogyan a madarokról olyan bájosan mondotta: A madarak nem szántanak, nem vetnek, de a ti Mennyei Atyátok azokat mégis eltartja... Hogy ne tartana el benneteket, — mennyivel drágábbak vagytok ti Neki, a madaraknál?... Csak higgyetek Benne. Nem azt jelenti ez, hogy ti ne szántsatok és ne dolgozzatok. Hogyne kellene dolgoznotok?... De az Isten országa legyen a legelső dolgok. Isten legyen a legelső szükséglete az embernek... a többi, a kenyér, a ruha a második gondotok legyen. Nehogy azt higgyétek, hogy Isten ellensége a testnek? — Még csak az kellene! Hiszen Isten teremtette az emberi testet és Az, Aki a testet teremtette, jól tudja, hogy annak szüksége van meleg takaróra és eledelre... de jusson eszedbe a dió...

Az ember közbevágott: Igen a dióból nem lesz dió, ha nem erős a külső zöld búrok, — a Lélek sem fejlődik ki, ha elsorvad a test...

Óh rövidlátó ember. Megint a földi szemeiddel nézel, nem az Enyémmel, — vágta el az ember szavait a Halál. — Hát nem veszed észre, hogy ha nincs dió, akkor nincs szükség a burokra sem? Ha nem születik előbb a lélek, akkor nem születik test sem?.. A Lélek az első, mert érte van a test és a testért egyéb minden, tehát a Lélek szükséglete az első és ha ezt megadod a lelkednek, akkor Isten is megadja a szükséges dolgokat a testednek.

Ne haragudj, — mondta szégyenkezve az Ember, — egy pillanatra elvesztettem a Halál szemüvegét.

Nem csodálkozom, — szólt kiengesztelődve a Halál, — mert nálatok embereknél a kenyér, a ruha és minden más szükséglet előbb helyen áll mindennél. Isten az utolsó helyen van az emberek életében.

De lassan, amint fogy az idő és telik az élet, mindinkább kezd háttérbe szorulni a kenyér és közelebb, előtérbe nyomul az Isten és egyszer aztán Isten, — Aki a Földön legutolsó volt az ember szemében... az utolsó órában, amikor nem kell már a kenyér az embernek... a haldokló ember Isten után fog kiáltani, Isten fog kelleni akkor, egyedül az embernek...

Isten, — Akiben hinni kell, rebegette az Ember. Aztán hosszú ideig hallgatott.

A Halál törte meg a csendet. Igen, ezzel a Föld fölé emelő Erővel, a Hittel, el lehet kezdeni mindent. Ne félj, csak higgy, — ezzel el lehet kezdeni az életet, de csakis ezzel lehet. Ne félj, csak higgy, ezzel elindulhatsz éjszaka, — világítani fog benned, neked. Ezzel elindulhatsz boldogságot keresni, de csakis ezzel és a Hittel bátran indulhatsz meghalni, mert a Hit Istent magát idézi életedbe... Isten pedig Minden.

Az Ember újra megszólalt: Tudod, talán még a földi dolgokban könnyebb az Úrban hinni, — hanem mikor a meghalásra kerül a sor, akkor a legnehezebb hinni. Hinni, hogy van egy Lét a meghalás után is, hogy nem üres sötétség az a „Másik Világ“, amelyről csak a Hit beszél. Nekünk embereknek a Hit sejtelmes világa és ennek a világnak elvesztése, — egyet jelent. Ezért félünk hinni, — hátha nincs a Hit mögött semmi?! Vagy pedig sötétség vár ott túl!...

Gyerekes, ijedős vagy. Ha egy régen meghalt embernek a csontkoponyájával egy szobába tennének, félnél attól,

— de azért félelem nélkül viselsz egy ilyen koponyát most is a nyakadon. A csontfej villanó fogainak nevetése megijeszt, de nem jut eszedbe félni, ha egy ismerősöd nyakáról rád nevet . . . Így vagy a Hittel is. Félsz hinni, mert azt hiszed, hogy a Hit ennek a világnak az elvesztését jelenti és nem tudod, hogy a Hit az életedet tartja és menti meg, épen akkor, amikor azt hiszed, hogy elvesztetted az életedet. Hogy ne félj a Hit világtól, megmutatom egy történetben, hogy mi van a Hit országának határain belül.

Akkor történt ez is, mikor az Istennek Fia, a Földön járt. Nagy sírás, zokogás verte fel egy templom gondnokának házát, mert gyermeke, 12 éves kis lánya, halálán volt. Lecsukott szemeiben már örökre lezáródni készültek az élet ablakai, amelyeken át a Lélek szokott ebbe a világba kinézni. Hiába könyörög egy szóért csak, a síró anya, — a gyermek ajkai, mint a betemetett forrás, nem tudnak szólni. Csak a szíve dobogott még halkán, — mindig csendesebben. Rémület, fájdalom verdesi az apa agyát, az értelmét . . . belátja, hogy itt már nincs emberi segítség. Aztán lejjebb ugrott a rémület és a fájdalom és a szívet kezdtek kiméletlenül verni és a szíve az embernek, menekülni kezdett az ütések elől . . . Épen az nap beszéltek a templomgondnoknak arról, hogy az a Jézus, akit követői Isten Fiának hívnak, itt jár a faluban és betegeket gyógyít . . . Mint a nyíl, amelyet kiröpített az íj, úgy repült az apa szíve Jézus után. Lihegve roskad eléje, könyörgőre összefogva a két keze: Uram, jöjj házamba, mert az én leányom halálán van . . . és nekem egyetlen egyem . . . Jöjj, vedd reá kezidet, hogy meggyógyuljon és éljen . . . és nézett rá hittel, reménységgel az Isten Fiára. Jézus elindul . . . de alig tesznek egy néhány lépést, futva jönnek a hírhozók a templomgondnok házától: Ne fáraszd a Mestert, leányod meghalt. Az apa leroskad a porba . . . vége? Elkésett . . . Majdnem élettelenül fekszik a földön.

És ekkor feléje fordul az Istennek Fia és a világ legtermészetesebb hangján ezt mondja: Ne félj, csak higgy! És az apa? . . . A világ legtermészetesebb mozdulatával bölint reá: Hiszek? Milyen különös . . . tudja, hogy a gyermeke halott, — hiszen most hozták hírül — és mégsem kételkedik. Nem fél, nem esik kétségbe, mióta ezt a négy szót hallotta: Ne félj, csak higgy! Megértette, valami különös módon, hogy Istennek minden lehetséges . . .

Megérkeznek. A ház tele van már a siratókkal. Rájuk zeng Jézus: Ne sírjatok! Nem halt meg, — teszi hozzá csendesen, — csak alszik. Erre meg nevettek, — akik az előbb még sirtak. Az Isten Fia pedig bement a szobába, ahol a halott feküdt, megfogta a leányka kezét és szólította: Leányka, — mondom, — kelj fel. És — milyen bájosan maradt megörökítve számotokra a Szentírásban, — visszatért a leánynak a lelke és felült az ágyon és visszaadta szüleinek a halottat élve, az Istennek Fia.

Könnyekkel teltek meg az Ember szemei, amíg a Halált hallgatta. De szépet meséltél, de jó ezt embernek hallani, — de olyan lehetetlen ezt elhinni, hogy ilyen megtörténhetik...

Megint nem a Halál szemével nézed magad. A dióhoz térjünk vissza újra. Nincsen-e élő összeköttetés a diófa és a dió legbenső része között? ... A finom erek hálózata, amelyen keresztül életben tartja gyümölcsét a fa. Hát olyan hihetetlen az, hogy Isten, aki az emberi lelket a testtel egy földi életre összekapcsolta, ezt a kapcsolatot felbontsa és újra helyreállítsa? ... Az Ó Fián keresztül Isten tette ezt, Istennek pedig nem több a lelket a testhez visszakapcsolni, mint nektek villamos lámpákba az áramot bekapcsolni.

Istennek valóban minden lehetséges és semmi sem lehetetlen, — kérdezte kételkedve az Ember? ...

Értsd meg, — szólt az Emberre a Halál, — amint az anyagi világ felett áll Isten: az Örök Lélek, Aki ezt a világot életre hívta, úgy a fizikai törvények felett egy lelki világ törvényei állanak, amelyek felbonthatják az alsóbbrendű törvényeket. A földi élet felett áll, a földi halál törvénye. A halál felett pedig az Örök Élet törvénye. A földi életet megsemmisíti az életnél erősebb halál ... de a halált megsemmisíti a még erősebb Örök Élet. Ezekkel a magasabbrendű erőkkel Isten mindent megtehet, amit mi lehetetlenségnek tartunk, amíg a magasabbrendű erőket nem ismerjük. Igen? Aki a vasércet teremti a hegyekben, Az ne tudna kinyitni egy zárat? ... És Aki az értelmet adta a lakatosnak, hogy annak segítségével lakatot készítsen, — Az ne tudná kinyitni azt a lakatot? ... Aki a lelket teremté és a testet, Az ne tudná visszakapcsolni a testhez a lelket? ...

Szent Fián keresztül ezt a halott ébresztést is azért engedte megtörténni, hogy ti emberek ne féljetek, még a halálban se féljetek Benne, a Mindenhatóban hinni...